

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXXII. évfolyam

2021. április-május-június

572. szám

Éhesek voltunk...

Egy szép, még meleg és napfényes napon, Niederbayern (Észak-Bajorország) hegyei között három magyar kamasz, 14, 13, 12 évesek, lefelé bandukolt a hegyi ösvényen, Fichtenthal felől a Regen folyó partja felé. Mindegyiknek egy-egy gázmaszkból csinált kanna volt az egyik kezében, amit majd áfonyaszedésre kellett volna használni, ha valami nem jött volna közbe. Az a valami pedig ez volt: ahogy letértek a hegyi ösvényről a Regen felé vezető köves útra, egyszerre csak nagy túlköléssel egy amerikai jeep jött. A fiúk letértek az útszéli árokba, s nézték, amint két amerikai katona a hátsó ülésben tart egy-egy bajor "schatzi-t", elöl meg a kocsivezető, szakaszvezetői stráfokkal az inge karján - az ő "date-je" pedig a másik ülésen kényelmeskedik...

"Az anyjuk..." sürgetett a legidősebb magyar fiú, "siessünk, hátha tudunk szerezni valami ennivalót tőlük." S a három magyar gyerek, korgó gyomorral, lelki szemeik előtt a C-ration vagy K-ration barna ételdobozok csillogásával álmodozva, kezdett futólépésben a jeep után szaladni.

Abban a kuruc időben ezer kalória volt az élelmiszerjegyek egy napra szánt mennyisége, de sokszor az sem volt meg, mert 6 km messzire kellett a városkába menni, hogy beválthassuk a jegyeket. Aztán sokszor mire a sor végén be akartunk lépni a boltba, jött a boltos, kiáltva hogy "Es gibt keine mehr! Vielleicht morgen!" Tehát kifogyott a vennivaló, s jöhetünk vissza holnap megint sorbaállni...

Mire a Regen-parti strandra, mármint a szép füves parthoz értünk, már álltak a kis tábori sátrak, s egy nő egy nagy serpenyőben kezdte sütni a hagymát, míg a másik két schatzi hámozta a krumplit. A katonák nevetve fogadtak minket, s a szakaszvezető lenyögte rémes németséggel, amit mi is csak így-úgy makogtunk, hogy halászni megyünk, s a mi dolgunk lesz a halakat tisztítani, s majd kapunk ciagarettát a

Hadak Útján Bajtársi Híradó -
A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének
tájékoztatója. Indult 1949 áprilisában
Ausztriában ill. Bajorországban, "MHBK
Központi Tájékoztató" címen.
Az MHBK-t alapította Zákó András m.kir.
vezérőrnagy Innsbruckban 1947-ben.
World Federation of Hungarian Veterans
Official Review, Quarterly Periodical
Megjelenik negyedévenként, ISSN 0847-2599
Kiadó és szerkesztő/Publisher and Editor:
Dr. Tóth Gergely, MHBK központi vezető
Nyomda/Printing: Weller Publishing, Toronto
Pénztáros: Borbás Erzsébet

A szerkesztő levelezési címe:

Dr. Tóth Gergely
801 S. Federal Hwy., #205
Pompano Beach, FL 33062, USA
Email: hadakutjan@yahoo.com
Az emailben továbbított gépelt anyagot kérjük
sima word-formátumban elküldeni.

Minden címváltozást kérünk az alábbi címre:

Mátrai Géza
P.O. Box 5762, Station "A"
Toronto, ON
M5W 1P2, Canada
VAGY email: gmhuncan@hotmail.com

Minden lapfenntartási hozzájárulást, Zrínyi

Alap járadékot kérünk az alábbi címekre
kiállítani, lehetőleg USA dollárban:

- 1. USA/Kanada csekken:** egyelőre
Gergely Toth névre kiállítva, a szerkesztő
címére postázva (a Memo-ba: MHBK)

- 2. Banki átutalással az USA-ból:**

Routing nr. [for Wire transfers]: 021000021
Account nr.: 638360377
(Routing nr. [for ACH transactions]: 267084131)

- 3. Banki átutalással máshonnan:**

Swift code: CHASUS33
Account nr.: 638360377
(JPMorgan Chase Bank, 383 Madison Ave., New
York, NY 10017)

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrzünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:

Március, június, szeptember ill. december 1.

Az időről-időre fellépő helyhiány kapcsán
megértésüket kérjük, amennyiben lehet, a
beküldött anyagot a következő számokban
közöljük.

A tartalomról:

- Elhunyt v. Detre Gyula és Peller Miklós
- Az emigrációs csoportok hírei
- A Hősök napját ünnepeltük
- Emlékezés Trianonra
- Goór György az ausztráliai MHBK-ról
- Megemlékezések, programok a tavasz folyamán
- Szerkesztőségi címváltozás**

munkánkért.

A halászat meg elég furcsán alakult. A három katona meg mi hárman lementünk úgy száz méterre a folyóparttól addig, ahol egy jéghideg, gyorsanhabzó patak a folyóba ömlött. Ott mindnyájan hasra feküdtünk huszonöt méterre a patakparttól s a három katona kézigránát dobott a vízbe... Na, egyszerű dolog, a patak tetején ott libgett egy pár tucat pisztráng, de csak talán csak tíz vagy tizenkettő maradt egyben, a többi darabokban, foszlányokban.

S mi, három éhes magyar fiú csípőig a patakocska jéghideg vizében állva, kiszedtük a használható halakat, aztán felvágtuk, kitisztítottuk a lancsukat, hogy a radai... őket... Én azóta csak nagyon ritkán eszem halat, mert ez az emlék mindig kísért...

Egy teljes pakli amerikai cigarettával, Lucky Strike volt a márkája, siettünk el a folyóparti piknikről, a három pár már kezdte az enyelgést, ami minket az éhség miatt úgysem érdekelt. A leközelebbi parasztháznál betértünk, ahol nem szívesen láttak, de rögtön megkedvesedtek, amikor látták az amerikai cigarettát a legidősebb fiú kezében. Negyedóra múlva sietve másztuk a hegyoldalt, ahol volt nekünk már egy titkos félbarlangunk, ahová most hoztuk az ennivalót: egy arasznyi füstölt szalonna, tíz tojás, egy liter buttermilch, 1 frissen sültt bajor kenyér, és mindezt nem vittük haza, hanem itt, régen idehordott csajkákat használva lesütöttük az egész szalonnát és a tojást, s melléje az egész kenyeret. Megettünk mindent s megittuk a liter buttermilchet is... Hogy nem haltunk bele ebbe az örült zabálásba, miután hónapok óta nem ettünk ennyit együltünkben, azt ma sem tudom megérteni.

De kevesebb mint egy félóra elteltével ott volt ez a három fiatal magyar kamasz, egy-egy bokorba kapaszkodva a domboldalon, nagy fájdalom és keserves kínlás közepette visszaadva, amit felfalt... S a legidősebb nyögdecselve kimondta minhármunk igazi érzését evvel a mondattal: "Nem baj, legalább éreztük az ízt lemenőben!" Hát így kezdődött a mi kamaszkorunk, egy vesztett Haza után, 1945 szeptemberében...

Simonyi László (Chicago), az MHBK volt kp. vezetője, 2021 áprilisában

Levél egy hűségese olvasónktól New York államból

Kedves Gergely,

89. évemet taposom, de szeretettel támogatom immár 72 éves igaz lapjukat. Nagybátyám emlékére is, aki v. Pataky Dénes páncélos százados volt. Végigharcolta Tigris tankjával a II. világháborút. Derekasán küzdött a Hazáért. Részt vett a kurszki csatában, a világ sokáig legnagyobb páncélos ütközetében. Többször kilőtték, megsebesült. Ott kapta a német Vaskeresztet. Nagyon büszke vagyok rá.

Egyébként Magyarország műkorcsolyabajnoka volt a '30-as években, és részt vett a berlini olimpián is.

Becenevén úgy ismerték, hogy Dinkó.

1945-ben mint 13 éves gyerek én is végigéltem a háború borzalmait, s mint budai, svábhegyi fiú az ostrom alatt vízhordó voltam. A svábhegyi Városkút patakjából két 10 literes, a szánkómra kötött fazékban hordtam a vizet a légoltalmi pincékbe húzódott civileknek az Istenhegyi úttól a Böszörményi útig, ahol aztán egy ideig megrekedtem. A németek először visszafoglalták az épületet, majd nagy harcok után feladták. Eleinte nagyon féltem, de mielőtt elhagyták az óvóhelyet, egy zsebre való cukorkát adtak nekem.

Az egész ostrom alatt szabadon jártam az utcákat temetetlen hullák között. Így valóban sokat láttam.

Átéltam a kitörést is (melynek kimenetele szerintem részben árulásnak köszönhető). A Városkúti út 28 alatt volt a családi házunk. 1945 január elején egy orosz konyha foglalta le. Akik szállították a főtt ételeket kb. huszan voltak, és felváltva éjjel-nappal főztek. Ugyancsak a fölöttünk lévő Béla király úti villába az orosz titkosrendőrség kivégzőosztaga fészkelte be magát, így akaratlanul is, közvetve több kivégzésnek is tanúja voltam... Tehát a környékünk tele volt orosz katonákkal. A harc tombolt alattunk, Budán.

A kitörés megelőző napon egyszercsak eltűntek az oroszok, otthagya csapot-papot. A környező házakból is aznap éjjel hallottuk a nagy lövöldözést, később a sebesültek segélykiáltásait. Évekkel később egy jó barátom, Dr. Párdy István, ki mint katonatiszt végigharcolta Buda ostromát, elmondotta, hogy a kitörés előtti éjjel többszöri morse-kódhoz hasonló fényjeleket látott Buda várából Pest felé irányítva... A kitörés utáni napokban segítettünk katonáink útbaigazításában is.

Élményeimet megosztottam nagybátyámmal is. Sajnos Ő már nem élte meg a rendszerváltozást. Ez csak egy kis beszámoló, amit örömmel küldök lapjuknak.

Tisztelettel egy akkor 13 éves "veterán", Stanley (Sztanó) László, Stone Ridge, New York állam, USA, 2021 májusában

**Részletek Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztráliai „Zákó András”
főcsoport vezetője, az MHBK központi vezetőjének ausztráliai helyettese, a Szent
László Társaság (1861) és Rend ausztráliai törzsszéktartója jelentéseiből Adelaide-
ből, a helyi MHBK Értesítő 2021 április-május-júniusi számából, kivonatosan:**

Idei hősök napi megemlékezésünket május 30.-án tartottuk a Magyar Klubban. Ünnepi beszédemet a csatolt Bajtársi Értesítőben közlöm:

Tisztelt Bajtársak!

Életünket megisméltlődő események töltik be. Egyesek naponta, hetente, havonta vagy évente történnek. Nemzeti ünnepeinket évente rendezzük, beosztva a történelem jelentőségét. De az áldozatok, a hősiesség és a szenvedések sorozata mégis egy folyamatos eseményt jelent. A március 15.-i megemlékezésünk után most a világháborúk hőseire emlékezünk.

Nemrég kaptam néhai Jakab Pista bácsi bajtársunk könyvgyűjteményéből néhány kötetet. Ezek között volt Málnási Ödön „A magyar nemzet őszinte története” című könyve, mely részletesen megírja a történelmi eseményeket. Felhasználva a könyv tartalmát, több részletet idézek, amik a hőseinkre vonatkoznak.

Az első világháború: „A világháború nehéz lelki atmoszférájában, a testi fáradságok, veszélyek, bizonytalanságok, súrlódások, véletlenek világában a magyar harci génusz csodákat művelt. A magyar katona tájékozódó-képessége, önbizalma, kötelességtudata, bátorsága a világháború mérlegének legértékesebb tétele. Felvirágozott magyar katonák dalolva meneteltek a harcterekre.

A Kárpátok vérrel festett hótakarói, a galíciai agyagrengetegek, a volhinai lápok, a Doberdó, Hétközség, Isonzo, Piave pokla, Szerbia haláltleselkedő völgyei, Albánia maláriátlehelő levegője, az Adria mélyén alvó

szirénás hajók, az erdélyi bércek véráztatta erdői: a magyar katona haláltmegvető hősiességének örök tanúi. Miről tanúskodhatik a megmaradt bajtárs? Piszkos, vizes lövészárkokban, gránátvájta, köves gránátölcsérekben, tikkasztó hőségben, dermesztő fagyban, pokoli pergőtűzekben, szakadatlan támadásokban, rongyosan, éhezve, szomjazva is csodálatosan védekező székely, magyar, román, szász, tót és horvát hősök oroszláni küzdelméről. Komor tekintettel rohamraszaladó apákról és fiúkról. Golyótól, shrapneltől, gránától, aknától halálrasedzett hősöknek eltorzult arcáról, fájdalmas vonaglásáról, elüvegesedő szeméről és feleségük, gyermekük, szüleik nevét suttogó utolsó sóhajtásukról. A nyöszörgő sebesültek kötözése és az elnémult holtak temetése közben: elmélkedés az európai átkereszténység, álkultúra, álcivilizáció csődjéről, az osztályelnyomásnak egymással szembe fordított nemzetségi tragédiájává fajulásáról, és az idők vérgőzös méhében egy új társadalom megszületésének felfedezéséről. Hétszázezer magyar hősihalottnak nekrológját az összes könyvtárak nem tudnák befogadni. Lelkükbe fogadták a maradékmagyarok.

Emléküket mindenfelé szobrok, oszlopok, korhadó fakeresztek hirdetik. De nincs megírva, megfilmezve a fiatalon megfiheredett édesanyáknak beláthatatlan mélységű nappalokon és végtelen sötétségű éjszakákon való gyötrelmes rettegése; nincs megmérve hétszázezer hősihalott fiuk miatt tengerrédagadt könnyeiknek áradata. Nincs megmintázva, szoborbaformálva önfeláldozó, felelősségtudatos, néma hősiességük. A hideg karrarai márványszobor sem elég méltó emlékükhöz megörökítésére. Csak az újabb asszony- és leánynemzedéknek lelke lehet méltó a legnemesebb hagyaték ápolására és a nemzet örökkévalóságát biztosító gyarapítására.”

Az első világháború igazságtalan befejezése miatt, 21 évi szünet után 1939 szeptemberében újra megindult a harc.

„Magyarország a bolsevizmus elleni négyéves küzdelmében elesettekben, sebesültekben és eltűntekben 420,000 honvédet veszített, ebből 120,000 a Szovjetunió haláltáboraiiban pusztult el. Ezenkívül a Szovjetunió az országból 295,000 polgári személyt hurcolt el, akiknek zöme szintén elveszett.

A magyar népnek az önrendelkezési jog, szabadságjogok, egyesülési jog, gyülekezési jog, sajtószabadság, gondnélküli boldog élet helyett: a nők legdurvább megbecstelenítése, az otthonok kirablása, a dolgozók százazreinek elhurcolása, kiűzése, bebörtönzése, az antibolsevistáknak ismert férfiak és magyar anyák tízezreinek bestiális megkínzása, kéjelegve felakasztása, a hűség üldözése, a hazaárulás apotheizálása, a becstelenség diadalmaskodása, a nép legalja csőcseléke, parazita rétege és az ellenség szolgálatában kariervadászó kollaboránsok segítségével. A hamisítatlan keresztény hit és az áldozatos hazafiság öntudata csak a Markó-utcai fogház folyosóján és a Gyűjtőfogház kápolnájában vasárnaponként összegyűlt, túlnyomóan kivégzésre váró legnagyobb hazafiak szeméből és lelkéből árasztotta egy hozzá méltó gyermeknemzedékre az erőt, midőn felekezeti különbség nélkül együtt énekelgette a ősi magyar dalt:

Boldogasszony anyánk, régi nagy pátrónánk, nagy ínségben lévén, így szólít meg Hazánk: Magyarországról, romlott hazánkról, ne feledkezzél el, szegény magyarokról...”

Az író aztán így emlékszik vissza:

„A magyarság 1945-1956 között 15,000 hivatalosan kivégzett és az apámmal együtt legalább 60,000 agyonvert vértanút adott a halódó s hálátlan nyugati kultúra védelmében.

A 15,000 magyar keresztény, túlnyomóan munkás vértanú iránti európai közöny láttán Kossuth Lajos emigrációs tapasztalatát újíthatom fel: „Aki meghalt, hát meghalt. Akit felakasztottak, hát felakasztottak.. Akit börtönbe vetettek, hát ott sínylődött. Aki bujdosott, hát üldözték. Akinek elkobozták a vagyonát, hát családja megtanult koplalni. A nép fiát elvitték katonának, hát ment. Megrótták a népet terhes adóval, hát arcának véres verejtékével fizetett. Az árvák, özvegyek sírtak titokban. A polgárok átkozódtak titokban. A legrejtettebb kamrákban, jól bezárt ajtók s ablakok mögött. Különben csend volt, mint a sírban van. És a hatalmasok ezt a rend és nyugalom állapotának nevezik.”

A vasfüggönytől nyugatra az egész Európában összesen 24,000 embert ítéltek el úgynevezett háborús bűnösnek, a 100 milliós Japánban 1,260-at. Magyarországon 1945 februártól 1950 áprilisáig az úgynevezett népbíróságokba szervezett hivatásos bűnözők 23,946 antibolsevistát marasztaltak el háborús vagy

népellenes bűncselekmény címén. Az 1947-es béketárgyaláson a trianoni határok megújításánál is indokolási szöveg lett: ha Magyarország ennyi embert ítelt el háborús cselekmény címén, akkor megérdemli, hogy a háborúban nálánál sokkal többet áldozott Romániának visszaadják Észak-Erdélyt... Míg az első világháború hőseinek a legkisebb falu is emlékszobrot állított, addig a második világháború után minden városban szobrot kellett felállítani a magyar népet eltipró, kirabló szovjet katonák tiszteletére s a honvédek csak egyetlen hősi halott szobrot kaptak: Ausztriában, Alsóőrön.” A magyar nemzetre az alvilág kínos sötéte borult 1956. október 23-ig.
Üzenetünk a jövő magyarsága számára csak az lehet: Legyenek méltók Hőseikhez és Vértanúikhoz!”

Elhunyt v. Detre Gyula, a (valószínűleg) legidősebb élő Ludovikás, lapunk olvasója, az MHBK Montreáli Csoportjának volt vezetője

Alább a Vitézi Rend hivatalos jelentését közöljük. Néhány hete még úgy terveztem, hogy a keretes jókívánságot jelentetjük majd meg, de közben az Úr másként döntött. A Jóisten nyugosztalja, családjának őszinte részvétünk.

Jókívánságaink v. Detre Gyulának Montreálba

Nemrég kaptuk a hírt, hogy v. Detre Gyula (sz. 1918. március 19.) m. kir. honvéd testőr főhadnagy, az MHBK kanadai főcsoportvezető emeritusa, az MHBK montreáli csoportjának volt vezetője, s valószínűleg a legidősebb élő ludovikás kórházba került. Magától ment be április elején, de ennek oka nem a koronavírus. Mielőbbi felépülést és a Jóisten áldását kívánjuk rá és feleségére!

**Korsós József, v. Detre Gyula és Baka Károly MHBK-tagok a montreáli Magyar Idősek Otthona
(a Foyer Hongrois) lakói 2014-ben (a szerkesztő felvétele)**

A Történelmi Vitézi Rend Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy

vitéz Detre Gyula László

(1918-2021)

szkv. m.kir főhadnagy,

a Történelmi Vitézi Rend emeritus kanadai törzskapitánya,

a Szent László Lovagrend emeritus kanadai törzsszéktartója,

a Jeruzsálemi Szent János Lovagrend amerikai tagozatának tagja,

a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége emeritus csoportvezetője,

a Kanadai Magyarok Szövetsége,

a Montreali Magyar Bizottság,

a Szent István Kultúr Egylet és a Hungária Társadalmi Egyesület

egykori vezetőségi tagja

2021. május 15-én 18.00 órákor, szentségekkel megerősítve,

harcos életének 104.évében

Montrealban megtért teremő Istenéhez.

Temetéséről a család később intézkedik.

Rendtársunk, harcostársunk emlékét megőrizzük!

Az Örök Világosság fényeskedjék neki, nyugodjon békében! Ámen.

vitéz Pintér Kornél

észak-dunántúli törzskapitány

A Magyar Harcosok Bajtársi Közössége Ausztráliában 1949-2021

Goór György (*1926), az MHBK központi vezetőjének volt ausztráliai helyettese összeállítása Sydney-ből, 2021 tavaszán:

Előzmények

1946-49 között Ausztriában, a Dráva parti Kellerberg falu közelében lévő nagy menekülttábor több ezer magyar lakójának egyike voltam szüleimmel és öcsémmel. Tudtuk, amíg a szovjet hadsereg megszállva tartja Magyarországot, hazatérésről szó sem lehet. Édesapám a Szent László hadosztály rohamezred parancsnoka volt, és az I. világháború után a Ludovikás ellenforradalom egyik akadémikusa, ami élete végéig kommunista-ellenessé tette. Ausztriában nem maradhattunk, annak szegénysége és a többszázezer menekült miatt. Szakmánkban munkaalkalom sem volt ott. Az Angol Vörös kereszt megtett mindent, amit tudott, de Anglia is elgyengült a háború miatt. A helyzet reménytelennek látszott, amikor is a tengerentúli országok toborozni kezdték a Nyugat-Európában lévő értékes tömeget, hogy emberveszteségüket pótolják, vagy új telepeseikkel növeljék lakosságukat.

Öcsémmel úgy éreztük, hogy szüleink ránk támaszkodnak minden változásnál, ezért Ausztrália ajánlatát fogadtuk el, akik családokat kerestek. Szigorú orvosi vizsgálat után tudatták velünk, hogy ingyenes szállítás után két éves szerződéssel először ott és azt kell dolgoznunk, amit a kormány meghatároz. Angolul egyikünk sem beszélt, és kicsit szívszorogva a nagy távolságot is elfogadtuk, a jó éghajlat és nyugodt életviszonyok reményében.

1949. április 27-én indult vonatunk Spittal am Drau-ból Nápolyba. Innsbruckban az állomáson

Kovács Ferenc hadnagy átadta édesapámnak vitéz Zákó András vezérőrnagy, az MHBK Központi Vezetője felhatalmazó levelét, hogy Ausztráliában szervezze meg a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségét. A megérkezés után a Nápoly melletti Bagnoliban szállásoltak el, a volt olasz tengerészakadémia épületeiben. Egyhónapi várakozás után kivitték a kikötőbe, ahol a 12,500 tonnás svéd Anna Salen volt kórházhajó várt ránk.

Négyheti utazás után a hajónk június 21-én érkezett be Port Jacksonba, Sydney kikötőjébe, és a nagy híd alatt áthajózva kikötött a Pyrmont docknál. A fedélzeten állva csodáltuk a hatalmas várost és az öböl partján lévő házak szépségét. Már alkonyodott, ezért csak másnap hagyhattuk el a hajót.

Ausztrália

Ausztrália meglepetéssel fogadott minket. Az egész országot megbénította a már hetek óta tartó általános sztrájk. Ben Chifley munkáspárti miniszterelnök államosította a szénbányákat. Ez nem tetszett a szénbányászoknak és megtagadták a további munkát. Erre a kormány beküldte a hadsereget a bányákba, a meglévő szerződések befejezésére. Erre az egész ország munkásai beszüntették a munkát. Csak a rendőrök, tűzoltók, ápolók dolgoztak. A villanyáram szabályozva volt, a vonatok nem jártak, minden állt, és ami a legnagyobb tragédia volt, a sörgyári munkások is leálltak. Nem volt sör, az ausztrál nemzeti ital.

Ebbe a munka nélküli helyzetbe érkeztünk be mi, akiknek munkát ígért a kormány. Nagyon ügyesen felújították a háború alatt használt katonai táborokat, és ott szállásoltak el minket, amíg a sztrájk tartott. Külön táborba kerültek a gyermekes családok, a gyermektelen házaspárok, és a nőtlen férfiak. Szüleim egy tengerparti tábor lakói lettek, mi öcsémmel és 700 hasonló fiatal férfivel Sydney közelében kaptunk barakk-lakásokat.

A négy hónapig tartó sztrájknak szeptemberben lett vége, amikor szétszítottak minket munkahelyeinkre. Szüleim Sydney-ben egy amerikai apácák által vezetett leányotthonba kerültek. Édesanyám a négy apácának főzött, édesapám kertész lett. Öcsém Sydney-től délre, 100 km-re egy nagy vasgár munkása lett. Engem még távolabb, egy Canberra közelében lévő kőbányában helyeztek el.

A szervezkedést megnehezítette, hogy sem gépkocsi, sem telefon nem állt rendelkezésünkre és jó ideig tartott, mire megtudtuk, hogy ki hol lakik. A szerződés leteltével összeraktuk megtakarított pénzünket és egy nagy kölcsön felvételével megvettünk egy öreg faházat Sydney külvárosában, a vasútállomás közelében. Szüleimmel, öcsémmel egy fedél alatt lehettünk.

Évekig tartott, amíg minden menekült bajtársat megtaláltunk. Édesapám szorgalmasan vezette a névsort, beszedte a tagsági díjakat és velünk együtt részt vett minden nemzeti ünnepélyen. Az Egri Gyalogezred tábori lelkésze volt a papunk, és vasárnaponként, a szentmise után alkalom nyílt a beszélgetésre. Rövidesen magyar jezsuita pap is jött, és a jezsuita plébánia melletti nagy teremben tudtunk összejöveteleket tartani.

Ausztrália államainak fővárosában, Adelaide-ben, Melbourne-ben és Perth-ben is szépen megindul a fűcsoportok működése, éppen úgy, mint Sydney-ben. Brisbane-ben minden kezdeményezésünk ellenére nem sikerült senkit sem rávenni a szervezésre. Az évek során, aki ott érdeklődést mutatott, azt vagy Adelaide, vagy Sydney vette állományba.

Az 1956. októberi Forradalom és Szabadságharc új reményekkel biztatott, de két héttel később a szovjet hadsereg meghiúsította hazatérési terveinket. Az újonnan érkező szabadságharcosok feltöltötték sorainkat és a bajtársi élet fellendült. A nagy Rookwood temető magyar részében Hősök Keresztjét emeltünk, amit attól kezdve rendszeresen koszorúztunk a nemzeti ünnepeken. A tagok nagy része katona volt, így a rendfokozatokat, a fölé- és alárendeltség viszonyát feladni nehéz volt. Mikor Szász Ferenc vezérőrnagy Melbourne-be érkezett, édesapám átadta neki a Földrész-Vezetői tisztséget. Halála után Szakáll Endre lett a vezető, akit Hetey Sándor követett hosszú éveken át. Ekkor már a Központi Vezető Ausztráliai Helyettese volt a hivatalos címe. Hetey Sándor halála után én kaptam meg a kinevezést, végül az Adelaide-i „*vitéz Zákó András Fűcsoport*” vezetője, Dobozy István lett a Kp. Vez. Ausztráliai Helyettese, amely tisztséget a mai napig tartja. Ő tartja nyilván a Melbourne-ben és Perth-ben élő tagokat, a Sydney-i

főcsoport vezetője, vitéz nemes Tassányi József pedig a Gold Coast-on élők. Egyre kevesebben vagyunk. Számunk csökkenésével párhuzamosan növekszik Csaba királyfi égi serege.

Három központi vezetőnk látogatta meg szigetországunkat. Elsőnek vitéz Duska László jött el Calgaryból, majd vitéz Martonfalvy Hugó New Yorkból, és korábban Dr. Tóth Gergely is járt nálunk, akkor még tisztség nélkül.

Kétségtelen, hogy a Külföldi Magyar Cserkészszövetségen és a Szent László Társaság (1861) és Lovag Rendén kívül a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége az a szervezet, amely négy földrész nemzeti érzésű magyarjait összetartja immár 76 évvel a háború után is. Az érdem a helyi vezetők áldozatkész munkáján kívül a HADAK ÚTJÁN BAJTÁRSI HÍRADÓ rendszeres megjelenéséé, ami 1947 óta, mint a köldökzsinór köt minket egymáshoz és Magyarországhoz. Darnóy Pál (München) kezdeti munkáját Borbás Károly (Toronto) emelte az újságírás legmagasabb szintjére, amit Dr. Tóth Gergely folytat lelkes munkájával, a csökkenő taglétszám ellenére.

Lehetetlen a jövőbe látni, megjövedölni, mi lesz, de amíg Dobozy István egészsége és munkabírása megengedi, a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége élni fog Ausztráliában, és minden évben megemlékezünk hőseinkről, az ő tetteikből erőt merítve a további bajtársi és közösségi élethez.

Elhunyt Peller Miklós (Cleveland)

Felesége, Ildikó jelentette, hogy Peller Miklós statikus mérnök, 56-os menekült, a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjének tulajdonosa, a Szent László Lovagrend tagja, 2021. március 13-án, 80 éves korában Clevelandben elhunyt. Lelki üdvéért az engesztelő szentmisét a clevelandi Szent Imre római katolikus magyar templomban mutatták be, majd örök nyugalomra a Sunset Memorial Park temető magyar részlegébe helyezték. Peller Miklós a Szent Imre templom orgonistája volt évtizedeken át.

Neve országos szinten és Magyarországon is akkor vált ismertté, amikor 2010 után többéves önfeláldozó küzdelmet folytatott (feleségével együtt) a Szent Imre templom megmentéséért és magyar kézben tartásáért, ami hála Istennek sikerrel járt és azóta is példálul szolgál a hasonló küzdelmekhez. E küzdelem során Peller az egyházjogban is elmélyült. Többek között a chicagói Szent István magyar templom gondozói is kikérték tanácsait az ő gondjaikhoz.

Már fiatal korában, 1958-ban bekapcsolódott a clevelandi MHBK főcsoport munkájába és élete végéig hitte és büszkén vallotta azokat az elveket, melyeket a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége képvisel. Az MHBK 2006-ban elismerő díszoklevélben részesítette hűséges támogatásáért, és a díszérmet is megkapta 2013-ban, amivel a clevelandi MHBK Főcsoport fejezte ki Miklósnak a háláját a templom bezárástól való megmentéséért, amit a Vatikánhoz irányított fellebbezésével sikeresen elért. 1959-től kb. 1964-ig részt vett az évi MHBK-bálok rendezésében is, mint ifjúsági elnök és nyitótáncos, és az emlékezetes klasszikus palotás nyitótánc betanítója.

Emléke legyen áldott.

Figyelem!

A szerkesztő új levelezési címe a következő:

**Dr. Tóth Gergely, Hadak Útján
801 S. Federal Hwy., #205
Pompano Beach, FL 33062
USA**

Mindamellett kérjük, hogy a közlésre szánt anyagot lehetőleg emailben, és egyszerű word programban megírva vagy sima emailszöveggént küldve juttassák el a hadakutjan@yahoo.com címre. Megértésüket és természetesen a jövőbeni anyagokat is köszönjük!

Borbás Károlyné Erzsébet: Hősök Napján emlékezzünk

Hol vannak a katonák? Régebben ezt a közismert dalt többször is hallottuk a rádióban, és aki tudta a szövegét, együtt énekelte vagy dúdolta az előadóval. Hősök Napján emlékezzünk mindnyájukra, akik helytálltak a haza és a család védelmében, akiket meggyőződésük és az esküjük, a „A Hazáért mindhalálig” vezérelt.

A harcok során voltak kimagasló személyek, akik hősiességükkel és bátorságukkal kitűntek a többiek közül, de a háború harcaiban minden más résztvevő is hős. Nagyon sokan közülük életüket áldozták fiatalon, mások pedig hordozták a soha nem múló testi, lelki sebeket. Ők a mi hőseink, példaképeink. Emlékezzünk rájuk!

Ápoljuk a katonasírokat, gondozzuk az emléktáblákat, mint kegyeletünk kifejezéseit, hogy soha nem felejtsük őket. Meséljük el fiataljainknak átélt történelmünket, hogy ne csak a médiából és könyvekből tanuljanak hazaszeretetet. A volt katonacsaládok nagyapái különösen is hordozzák a háborús múltat, amely az unokákat okíthatja. Mondjuk el, milyen volt a háború utáni kommunista megbélyegzés, a fogság, a büntetőláger és a „csengőfrász” kora, és mondjuk el nekik, mi segített a megmaradásban és a túlélésben. Családi történeteken át is életre kelhet az emlékezés, a hősök tisztelete.

Gyűjtsunk tehát gyertyát és tegyünk egy szál virágot a vázába áldott emlékükre.

Hőseinkre emlékezünk (A honvedelem.hu alapján összeállította Borbás Károlyné Erzsébet)

Hősi halált halt katonákra emlékeztek a magyar hősök emlékűnepe alkalmából a **Nemzeti Köszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karán**. A Hungária körúti campuson található Békefenntartók Emlékművénél koszorút és mécseket helyeztek el a kar vezetői és képviselői.

A kommunizmus éveiben az emlékezés tilos volt. Csak az emigrációba kényszerült katonák tartották meg a magyar hősök emlékűnepét. A rendszerváltozás után a 2001. évi LXIII törvény rendelkezett arról, hogy május utolsó vasárnapja a hősök emlékűnepe legyen.

Németh Szilárd parlamenti államtitkár és Talabos Tibor ezredes közösen rótt le tiszteletét és helyezett el koszorút **Csepelen az I. világháborús emlékműnél** május 30-án azokra a katonákra és civilekre emlékezve, akik életüket áldozták Magyarországért.

A magyar hősök emléknapján a HM. Hadtörténeti Intézet és Múzeum kezdeményezésére **hat Arany Vitézségi Éremmel kitüntetett katona emléktábláját avatták fel** május 27-én az ország különböző településein: Kőröstarcsán, Bozzain, Nézsán, Gyulán, Hernádnémetiben és Kispesten. Ezeken a településeken láttak napvilágot azok a II. világháborúban harcolt katonák, akik kiemelkedő bátorságuk, példamutató hősiességük elismeréseként kapták meg az 1939-1945 közötti időszak legmagasabb katonai kitüntetését. Az 1942-ben tisztek részére alapított Magyar Tiszti Arany Vitézségi Érem esetében, több tízezer hivatásos és tartalékos tiszt közül 22 magyar tiszt érdemelte ki bizonyítottan ezt az elismerést. A kommunista egypártrendszer idejében nem lehetett emléket állítani ezen magasan elismert katonáknak, hiszen üldözték mindazokat, akik a Szovjetunió és a kommunizmus ellen harcoltak, s akiknek harci tevékenységét ilyen magas kitüntetéssel honorálták. 2021-ben a fenti hat település vállalta büszkén az emléktábla elhelyezését, hogy méltó módon tudjanak tisztelni egykori szülöttük előtt. A területvédelmi ezredek által biztosított katonai közreműködéssel lezajlott, valamint az önkormányzatok által szervezett avató ünnepségeken a HM HIM képviselői méltatták a katonák hősiességét. -Az Arany Vitézségi Érmét az 1939-ben lezajlott kárpátaljai harcokért adományozták először, utóljára pedig 1945 március végén.

„Kevés a hősökre emlékezni, tovább kell vinni az eszmeiségüket is” - mondta Benkő Tibor honvédelmi miniszter május 30-án, a magyar hősök napján tartott megemlékezésen a Fiumei úti sírkertben. Az emlékprogram idén a Hősök terén kezdődött, ahol a miniszter koszorút helyezett el a Magyar Hősök Emlékkövéjénél.

A rendezvény a Fiumei úti sírkertben folytatódott, ahol **felavatták a megújult Hősök Parcelláját**. Az 52-es parcella az elmúlt években teljes átépítésen esett át. A méltó környezetben a Magyar Honvédség hősi halottjai mellett a hazai exhumálások során előkerült első és második világháborús magyar katonahősök, valamint a magas rendfokozatú, a magyar haderő érdekében sokat tett katonák is végső nyughelyet kapnak.

Benkő Tibor elmondta: a Hősök Parcellájának kialakítása nemzeti és erkölcsi kötelesség volt, hiszen a hősök emlékének ápolásában az 1945 és 1989 közötti emlékezetpolitika súlyos hiányosságokat mutatott. „A parcella híven őrzi és hirdeti a magyar katona emlékét, valamint *„A hazáért mindhalálig”* jelmondatban megfogalmazott hazaszeretetét és áldozatvállalását.

A honvédelmi miniszter beszédében hangsúlyozta: a mai napon nem csak azokra a hősökre emlékezünk, akik fegyverrel a kézben adták életüket hazájukért, hanem azokra is, akik a jelenlegi pandémiás helyzetben a veszéllyel dacolva, az életük kockáztatásával vagy feláldozásával is felvették a harcot a járvánnyal.

Elhunyt az utolsó magyar ás pilóta Chilében

<https://hirlap.dam.hu/index.php/2020/11/21/elhunyt-az-utolso-magyar-asz-pilota-chileben/>
2020. nov. 21. (Beküldte v. Zsákai Marietta, a MHLHE tagja)

Santiagoói otthonában elhunyt Dániel László repülő hadnagy, a legendás Drótkéfe-század pilótája – az utolsó magyar ás pilóta. Kitartásával, repülésszeretetével példaképül szolgált-, és fog szolgálni az eljövendő pilótagenerációk számára is. Jó leszállást a nagy égi leszállópályán, hadnagy... Dániel László a háború után Chilében telepedett le, ahol amint lehetőséget talált rá, visszatért a repüléshez. 40 évig repült hivatásszerűen, közben erdőtüzeket is oltott a levegőből. A repülést végül 2003-ban, nyolcvanon túl hagyta abba. Élete során több, mint 17 ezer órát repült.

Nyisztor Sándor István életrajza

Apósom, **Nyisztor Sándor István** kevés beszédű, csendes ember volt, nekünk soha nem mesélt életéről. Amit tudok róla, néhány okmányból és második felesége elbeszéléseiből jegyeztem meg.

Nyisztor Sándor hajdúkapitány 1609-ben nyert címeres nemeslevelet Bethlen Gábor erdélyi fejedelemtől. Ma is élnek Nyisztorok Erdélyben. Az egyik ág valószínűleg a XVIII. század folyamán telepedett át Ungvárra.

Nyisztor Sándor István (kápolnoki, de soha nem használta előnevét) 1899. július 1.-én született Kolozsváron. **Apja** kápolnoki Nyisztor Sándor (1869-1909, +Ungvár) a M. Kir. Csendőrségnél szolgált, 1904-ben századossá léptették elő és egyidejűleg, saját kérésére, a m. kir. honvédségbe lépett át, ahol a Honvédelmi Minisztérium 16. osztályába osztották be. 1908-ban katonai érdemkereszttel tüntették ki. **Édesanyja** kiskőrösi Lehoszky Vilma volt (születési ideje ismeretlen, elhunyt 1908. december 7.-én). Két gyermekük született, **Sándor István** 1899-ben és István, aki fiatalon meghalt.

Katonacsatlád volt. A korán árvaságra jutott **Sándort** két hajadon nagynénje nevelte. Mikor betöltötte az előírt életkort, nagynénjei katonaiskolába íraták be. A K.u.K. Technische Militärakademie-Pionierklassen in Hainburg, Ausmusterungsjahrgang listáján 1918-ban szerepel. Ezután a Ludovikán szerezte

hidász-mérnöki diplomáját.

1924. október 8.-án **házasságot kötött** Almásy Rozália Máriával. Rozália Dr. Almásy Lászlónak (1849-1936), a Képviselőház elnökének (1939-1931, majd 1931-1935) második gyermeke volt. 1927. december 12.-én született **gyermekük, (ifjabb) Nyisztor Sándor, a későbbi férjem**.

Erdélybe rendelték ki, Brassóba, ahol megismerkedett második feleségével, Bajkó Irénnel, akivel házasságot kötött valamikor 1941-ben, a dátum nem ismert. Második fia, Tamás, 1943-ban született Budapesten.

Nincs adatunk róla, hogy **id. Sándor** mikor került ki a II. világháború orosz frontjára. Csak annyit tudok, hogy mikor az egyesült magyar és német csapatok visszavonultak 1943(?) -ban, a Dnyeszter folyón egy olyan álcázott hidat építtetett, amelyen a csapatok elrejtve átvonulhattak, anélkül hogy az ellenség észrevette volna őket. Ezért megkapta a német vaskereszt kitüntetését. Bizonyára a hadtörténetben utána lehet nézni a részleteknek. Úgy emlékszem, alezredesi vagy ezredesi rangban érte a háború vége, s valószínűleg részt vett Budapest védelmében.

Közvetlenül az ostrom után az oroszok az utcán, romtakarításnál elfogták, a Szovjetunióba, Leningrádba vitték hadifogolyként. A fogolytáborban felhasználta műszaki tudását és a tábor villanyhálózatát ő tervezte és szereltette be, azért kicsit jobb ellátásban részesült. 1949-ben került haza.

Akkor műszaki rajzok készítésénél kapott munkát és tudott betevő falatot biztosítani családjának.

Sándornak **a fiát** mint katonaiskolai növendéket 1945-ben Sopronból menekítették ki Ausztriába, de az oroszok utolérték őket, osztályát három héten át, reggel 8-tól este 6-ig gyalogoltatták haza Sopronba. Azt ették, amit útközben a földekről, fákról meg tudtak szerezni. Csodák csodájára ott széjjelengedték őket. (Azt hitték, már viszik őket egyenesen Szibériába.) Az **ifjabb Sándor** eztán felment Budapestre. Édesanyja a második férjével már 1944 végén Svájcba menekült, onnan kerestette a fiát, mert nem tudott róla. Édesapja orosz fogságban, így egy nagybátyjánál jelentkezett s velük maradt. Ezután letette a civil érettségit.

Édesanyja a második férjével, Brózik Félix-szel 1946-ban Venezuelába vándorolt ki és egy panziót nyitott Caracas egyik jó negyedében. Mikor az **ifjabb Sándor** letette az érettségit, édesanyja vízumot és hajójegyet küldött neki. 1947 szeptemberében érkezett Venezuelába. Brózik nem volt hajlandó őt is eltartani, így nem mehetett a mérnöki egyetemre, ahová már megvolt a felvétele, hanem dolgozni kezdett. Anyja elvált férjétől, és attól kezdve fiával élt Barcelona, majd Ciudad Bolívar vidéki városokban, ahol az ifjabb Sándor munkát kapott.

Mikor kitört az 1956-os forradalom, **id. Sándor** családjával Ausztriába menekült. **Ifjabb Sándor** azonnal intézkedett, és édesapjának, annak feleségének és öccsének repülőjegyet küldött. 1956 novemberében érkeztek Venezuelába. Emlékszem érkezésükre, a boldog viszontlátásra, mert az ifjabb Sándort már ismertem, akkori férjemnek a rokona volt.

Spanyoltudás nélkül, 57 évesen, állást kellett keresnie. Több próbálkozás után, 1957 elején sikerült Sándor fia révén az Orinoco Mining észak-amerikai vállalatához bekerülnie mérnöki beosztásban, Puerto Ordaz, Bolívar államban. Az Orinoco folyó kotrásának főmérnöke lett. Az Orinoco Mining az amerikai US Steel vállalatnak volt a fiókja, mely a Bolívar államban lévő hatalmas vasbányából termelte és vitte a vasat hajókon az USA-ba. Az Orinoco folyón jöttek be a tengeri hajók, így **id. Sándornak (most már nekem bácsi)** nagyon jó munkája lett Puerto Ordazban. Ez a település akkor létesült, azért, hogy a vállalat alkalmazottait elláthassák. Szép kis házat kaptak, az orvosi biztosítás fedezve, vállalati üzletben vásároltak, a klubházba jártak uszodába, sportolni, társadalmi összejövetelekre. Nyugodtan, jól éltek.

Tamás fiát hamarosan Barbados angol nyelvű szigetére küldte intézetbe, hogy ott végezze be a középiskolát. Utána a vállalat segítségével Minnesota államba (USA) egyetemre ment, ahol mérnöki tanulmányait elvégezte. Az USA-ban 1964-ben megnősült, elvette Irinát, egy ukrán származású leányt, akit már Puerto Ordazból ismert. Az egyetemi tanulmányok végétével visszamentek Puerto Ordazba, ahol munkát kapott a vállalatnál. Fiú ikreik 1968-as születése után pár évvel Észak-Amerikába vándoroltak ki.

Ifjabb Sándor Ciudad Bolívarból többször látogatta édesapját, egészen 1964-ig, mikor Caracasba

költözött. **Sándor bácsit** külön engedéllyel 73 éves koráig megtartották állásában (általában 65 év a korhatár), 1972 végén nyugdíjazták, illetve választhatta elbocsátását, szép végkielégítéssel. Utóbbit választotta, lakást vettek Puerto Ordazban, ott maradtak. **Sándor fiával**, aki akkor már Caracasban élt, 1973-ban közösen egy kis céget alapítottak, mely mérnöki rajzok és okmányok fénymásolatait, rajzok elkészítését végezte.

Férjemet, **ifj. Nyisztor Sándort** 1981. december 23.-án este, soha nem kiderített körülmények között megölték.

Édesapja, Sándor bácsi a feleségével eljött fia temetésére. Csak akkor ismerte meg caracasi unokáit, a 11 éves Ildikót, a 9 éves Judithot és a 2 és fél éves (ötödik) Nyisztor Sándort. Tamás két fiát, Thomast és Michaelt már ismerte Puerto Ordazból.

Sándor bácsi felesége, Irénke néni az 1980-as évek második felében halt meg. Tamás fia és két unokája, Michael és Thomas eljöttek Észak-Amerikából a temetésre. Sándor bácsi egyedül nem élhetett tovább Puerto Ordazban, Tamással együtt felszámoltuk lakását és felhoztuk Caracasba. Én már özvegy voltam, édesanyám velem lakott, és anyósomat is én gondoztam, hozzám nem jöhetett. Tamással egyetértve, sikerült a caracasi nagyon rendes német öregotthonban elhelyezni, ahol külön nappali gondozónő látta el. Fia tartotta el anyagilag.

Gyermekeimmel együtt sokszor látogattuk, nagyobb ünnepekre kihoztuk családi ebédre. Fizikailag egészséges volt, szellemileg lassan gyengült. Nagyon keveset beszélt.

Meghalt 1991. március 31.-én, 91 éves korában. Én éppen Budapesten tartózkodtam, így a gyermekeim és vejeim temették el a caracasi Cementerio del Este magántemetőbe. Sírját gondozzuk, emlékét őrizzük.

özv. Nyisztor Sándorné, K. J. Judith
Caracas, 2021. április 1.

Hősök napi megemlékezés Clevelandben

A lenti képet olvasónk, özv. Dobolyi Árpádné Adrienne küldte be, s írta, hogy május 30-án nagyon szép megemlékezést tartottak a clevelandiek, az Egyesült Magyar Egyletek szervezésében. Az esemény a Sunset Memorial temető magyar részlegében található magyar hősi emlékműnél volt. Ünnepi beszédet mondott Dr. Szegő László dandártábornok, Áder János köztársasági elnök volt főhadsegédje. A zenei betéttel gazdagított műsor záróimáját Bóna Richárd atya, a helyi Szt. Imre és Szt. Erzsébet magyar templomok lelkipásztora tartotta.

(A magyar részleg és a mutató emlékműegyüttes létrehozása elsősorban Adrienne asszony néhai férje érdeme. A részleg magját képező hősi emlékművet 1986. június 1-én avatták fel, az 1956-os emlékművet pedig 2004-ben. A helyi magyar közösség sok jeles személyisége nyugszik itt, köztük a M. Kir. Honvédség tagjai, s maga a 2010-ben elhunyt Dobolyi Árpád is. – a szerk.)

A clevelandi magyar hősi emlékmű

Kp. vezetői látogatások

Májusban Florida Sarasota városában meglátogattam **Graff Klárát**, akinek édesapja **Marót Béla m. kir. repülő őrnagy volt** (szül. 1911, elhunyt az emigrációban 1970-ben), s aki az ő emlékére a '80-as évek végén néhány katonai relikviát is adományozott az akkor még működő kanadai Magyar Repülő Múzeumnak.

Szintén Sarasotában felkerestem **Bernhart Sándor volt esztergomi műszaki hadapródiskolást, folyamőr hadnagyot, lapunk olvasóját** (szül. Baján 1927. június 25). Jól emlékezett az intézetben fölötté járt híradós Goór Györgyre is (szül. 1926), az MHBK központi vezetőjének volt ausztráliai helyettesére, aki Sydney-ben él, s akit a Hadak Útján olvasói jól ismernek.

Goór György válasza a szokás szerint emailfordultával meg is érkezett Ausztráliából, ezt kivonatossan közöljük:

Tisztelt Központi Vezető Úr! Kedves Gergő!

Bernhart Sándor valóban alattam járt egy évvel. A háború után Petneházy Zalán kapitány összefogta ezeket a fiatalokat és a Dunából sikeresen kiszedték a fel nem robbant aknákat.

Mivel Bernhardt alattam járt, nem hiszem, hogy túl sokszor beszéltünk volna egymással. A folyamőrök a dunai hajókon tanulták mesterségüket, mi híradók szerte az országban rádió- vagy távbeszélő összeköttetésekkel ismerkedtünk. Viszont talán emlékszik Jankovich Sanyira, aki folyamőr évfolyamtársam volt és még a kőszegi katonaiskolában is egy padot koptattunk. Jankovich fia nemrég egy ideig a MHBK pénztárosa volt. *(nemes Jankovich Sándor, volt kőszegi katonaiskolás, folyamőr hadnagy 2017. január 20-án hunyt el Chicagóban, l. 2017/2. sz. – a szerk.)*

Ha találkozol ismét Sándorral, kérlek tolmácsold neki üdvözetemet, hisz valaha ugyanazt a babgulyást ettük egyforma csajkából. Leveled visszavitt ifjúságom szép éveibe, amikor még azt hittük, hogy más, szebb és jobb élet vár ránk. Ami történt, az sem volt mindig rossz, de nem erre készültünk és nem ezt álmotuk.

Soraimnak a lapban való közlése pedig a legnagyobb megtiszteltetés egy ilyen öreg obsitosnak, mint én. Nagyon köszönöm. Tiszteletteljes üdvözzel és bajtársi szeretettel, Gyurka

Május végén New York volt magyar negyedében, ill. Passaic-Garfield városokban (New Jersey) találkoztam olasóinkkal. Először **v. Hóka Ernő Antallal**, a Magyar Szabadságharcos (Nemzetőr) Világszövetség egyik alapítójával és elnökével, a Fáklyaláng és Magyar Honlap című emigrációs újságok volt kiadójával, aki 2016-ban “az 1956-os forradalom és szabadságharc idején tanúsított hősies helytállása, valamint a haza és a nemzet ügye iránt a megtorlás elszenvetését követő emigráció évtizedei alatt is töretlenül elkötelezett és példaadóan tevékeny életútja elismeréseként a Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozata” elismerésben részesült.

Ezután pedig **Kerkay László** 56-os menekültet (**Kerkay Béla ny. m. kir. honvéd százados fiát**), garfield-i cserkészvezetőt, a magyar ügyek mindenesét, és feleségét, a '45-ben családjával gyermekként menekült **Maczky Emesét (néhai Maczky László csendőr százados lányát)** látogattam meg, aki a passaic-i volt Amerikai Magyar Múzeum önkéntes gondnokaként és mindeneként dolgozott, s aki 28 éven át a helyi Magyar Iskolát is vezette.

Washington mellett pedig **v. Kőrössy Zoltánnal, és feleségével Katalinnal** találkoztam, testvérszervezetünk, **a MKCsBK vezetőivel**. Az ő érdemük, s egyedülálló teljesítményük **a csendor.com honlap** létrehozása, melyet indulása óta a Testület történetét kutatók és az az iránt érdeklődők ezrei, tízezrei látogattak már meg.

Ők mind a magyarság szolgálatában élték életüket, mely sokak számára példa lehet.

Én pedig egyúttal kívánok minden kedves olvasónknak és bajtársunknak békés, egészséges, kellemes nyarat, Magyarországnak pedig a járványt követő sikeres újranyitást!

v. Hegyi Gábor (Köln): Megkoszorúztuk Mindszenty hercegprímás emléktábláját

Két év telt el azóta, hogy a dóm kriptájában felavatták Mindszenty bíboros kölni látogatásának emléktábláját. Idén halálának évfordulóján, május 6.-án együtt imádkoztunk utolsó hercegprímásunk boldoggá avatásáért. A szigorú járványügyi szabályozások miatt a dóm vezetősége 20 fő jelenlétét engedélyezte a megemlékezésen. A program áhítattal kezdődött a Szűzanya kápolnában, amit Lukács József helyi magyar lelkész, plébános celebrált. Külön élmény volt gyönyörködni a kápolna oltárában, amit Stephan Lochner kölni gótikus festőművész készített 1442-ben. A háromszárnyú oltárkép, ami az angyali üdvözlést ábrázolja, egyszerűen elbűvöli az embert főleg most, hogy a templomban is néma csend volt, hiszen a pandémia alatt tilos a látogatás.

Az imák után dr. Hittner Hanna főkonzul asszony és Ingbert Mühe ünnepi beszédét hallgathattuk meg. A felszólalások után a kriptában koszorút helyezett el a Kölni Érsekség Római Katolikus Magyar Lelkészsége, Magyarország Düsseldorf Főkonzulátusa, és a Vitézi Rend. Ezt követően abban a megtisztelésében volt részünk, hogy a háromkirályok művészi díszített ereklyetartója előtt készíthettük el a csoportképet. A világ legnagyobb aranysekrényét Nikolaus von Verdunt aranyműves készítette közel 40 éven át. Itt nyugszanak immáron 850 éve azok a csontok, amelyeket a napkeleti bölcsek maradványaiként tisztelünk.

Koszorúk Mindszenty hercegprímás kölni emléktáblája alatt a Dómban

Iovag Kenyeres Dénes nyá. alezredes: Tisztelgés Kecskeméten a '48-as hősök emléke előtt

A Covid-19 világjárvány miatt a hírös városban is elmaradt 2021. március 15-én a közös, ünnepélyes megemlékezés. Rendhagyó módon azért történt kisebb-nagyobb emlékezés a márciusi forradalomra, de nem volt ünnepi beszéd, sem ünnepi műsor.

Néhány párt, egyesület szűk létszámmal megjelent s koszorút, virágot helyezett el a Városháza előtt álló Kossuth szobornál. Kecskemét vezetése nevében Szemereyné Pataki Klaudia polgármester és dr. Szeverényi Gyula Tamás, a HOHE képviselőjében pedig a vezetőség: dr. Károlyfalvi József, Kenyeres alezredes és Rigó Gyula koszorúzott.

A Kiskun Huszár-és Hagyományőr Egyesület harcászati, fegyver-és viselet-bemutatót tartott a Kossuth szobor mellett. A Kecskeméti TV a délelőtti folyamán ünnepi műsort sugárzott, így idézte fel a nap történelmi jelentőségét. Bemutatásra került A kecskeméti kardok című dokumentumfilm is.

Hősök napja Kecskeméten

Végre különösebb korlátozások nélkül emlékezhettünk meg a hírös városban a Magyar Hősök Napjáról. 2021. május 30-án, a Deák Ferenc téren álló II. világháborús Hősi Emlékműnél Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Honvéd Hagyományőrző Egyesület területi szervezete, a Történelmi Vitézi Rend és az 1956 Magyar Nemzetőrség Kecskeméti Parancsnoksága közös megemlékezést tartott.

A Himnusz követően e sorok írója mondott ünnepi beszédet. A szónok kiemelte, hogy hazánk 1100 éves története során bizonyította, hogy helye van a keresztény Európában. Tette ezt annak ellenére, hogy több alkalommal idegen hadak hódító szándékkal lépték át a Magyar Királyság határait. Mindig voltak nagy hadvezéreink és hőseink, akik kimagasló helytállással, hősiességükkel megtudták védeni hazánkat a hódító hadak ellenében.

A város nevében dr. Szeberényi Gyula Tamás alpolgármester és Lévai Jánosné önkormányzati képviselő, a megyei Védelmi Bizottság képviselőjében Murár Zoltán alezredes, a Történelmi Vitézi Rend nevében vitéz Tiszavölgyi István törzskapitány, a HOHE képviselőjében pedig Kenyeres alezredes koszorúzott. A Szózat zárta az ünnepi rendezvényt, közreműködött Szabó Sándor tárogatóművész.

Ratkay Zoltán Imre és Guba István: Doni megemlékezés és emléktúra Mosonmagyaróváron

(A túra leírásában résztvevő és egyenruhás csoportunkat vezető **Sastin Károly** közreműködésével.)

A Magyar Tartalékosok Szövetsége (MATASZ) idén 21. alkalommal rendezte meg a Doni Hősök Emléktúráját. Az emléktúra célja, hogy valós teljesítménnyel és a túra során tartott ünnepségekkel emlékezzenek meg a 78 éve történt Doni áttörés áldozatairól. Idén a Honvéd Hagyományőrző Egyesület mosonmagyaróvári tagszervezetének két tagja is csatlakozott az emlékműmenethez, akik korhű egyenruhában és felszereléssel vállalták a 25 kilométeres távot, két orosz katonai hagyományőrző társaságában.

Így a 21. Doni Hősök Emléktúra 15. Szigetközi Menetszázada, dacolva a nagy sárral és a szakadó esővel, január 23-án sikeresen teljesítette a Kimle - Hédervár - Darnózseli - Kimle útvonalat és rőtta le tiszteletét az érintett települések hősi emlékműveinél.

S még azt is örömmel újságoljuk, hogy a vírus ideje alatt is két fővel gyarapodott HOHE-csoportunk

létszáma! Egy bajtársunkat, Mészáros Imrét viszont sajnos elvitte a koronavírus...

Hősök napi megemlékezés Mosonmagyaróváron

A tisztelgők egy csoportja. Beküldte: Guba István ny. ezredes

Orbán Viktor Trianonról

<https://www.magyarhirlap.hu/belfold/20200607-orban-viktor-teljes-unnepi-beszedet-megosztotta>
2020. június 7.

Számos kulcsmondata volt Orbán Viktor sátoraljaújhelyi szoboravató beszédének, de számomra ez a kettő közülük a legfontosabb: a nemzetnek nincs határa, és ami nem tartozik össze, az szétesik. Értse mindenki, ahogy szeretné... A miniszterelnök egyfelől békejobbot nyújtott a szomszéd népeknek, másfelől keményen kiosztotta a Nyugatot a trianoni gyalázatért.

Nagy Imre újratemetése óta már megszokhattuk, hogy rendre Orbán Viktor mond ki olyan sarkalatos követeléseket, minden magyar lelkét feszítő (de addig tiltott) történelmi igazságokat, amelyeket mások nem mernek. 1989. június 16-án a szovjet csapatok haladéktalan kivonását követelte, amitől a kommunista pártállam sokkot kapott, a magyarok többségét viszont akkor csapta meg először a szabadság szele. Tegnap a százéves trianoni diktátumot elemezte hasonló szókimondással, néven nevezve a bűnösöket:

(A)z ezeréves történelmi Magyarországot a budapesti összeesküvések hátba döfték. Hadseregét megbénították és szétfülesztették, az egyetlen honmentésre alkalmas államférfit meggyilkolták, az országot az ellenségeink, a kormányt a bolsevikok kezére adták. A Nyugat megerőszkolta Közép-Európa ezeréves határait és történelmét. Bennünket védhetetlen határok közé szorított, természeti kincseinktől megfosztott, erőforrásainktól elrekesztett, országunkból siralomházat csinált.

Kőkemény, de színigaz. Minden mondat egy-egy ostorcsapás. És mégis: Horthy Miklós óta hány magyar politikai vezető merte ilyen bátran kiosztani Trianon fő felelősét, a „művelt” Nyugatot? A balliberálisok csak ájult hódolattal, zsoltosmázva hajlandóak megszólalni a fényes tekintetű nyugatiakról, akik a tökéletesség csúcsát jelentik számukra lesajnált hazájukkal szemben. Ám ezidáig a nemzeti konzervatív politikusok többsége sem igen merte bolygatni az első világháborús békerendszert, bírálni annak elkövetőit. Orbán Viktor most megtette, sőt az előbbieknél is tovább ment:

Erkölcsei aggályok nélkül rajzolták újra Közép-Európát, ahogy újrarajzolták Afrika és Közel-Kelet határait is. Ezt nem fogjuk elfelejteni nekik soha. S amikor azt hittük, ennél már nem sülyedhet mélyebbre se a gógös francia és brit, se az álszent amerikai birodalom, mégis volt lejjebb. A II. világháború után szívfájdalom nélkül dobtak oda bennünket a kommunistáknak. A lengyelek, a csehek, a szlovákok azt kapták jutalmul, amit mi büntetésül. Legyen ez örök tanulság a közép-európai népek számára!

Az, hogy mi, publicisták ezt így néha le-leírjuk, egy dolog. Mi senkik vagyunk. Ám az egykori vesztesek politikai vezetői még száz év távlatából sem szokták kimondani az igazságot – mintha kolonc lenne a nyelvükön, vagy a győztesek vendettájától tartanának. Utóbbi persze nem kizárható, ismerjük jól az antant-maffia működését. Miniszterelnökünk most mégis, mintha ez lenne a világ legtermészetesebb dolga, elősorolta a franciák, angolok, amerikaiak bűneit, amelyek nemcsak minket, hanem egész Közép-Európát tönkretették. A kedvenc mondatom ebben a részben az, hogy nem felejtjük el nekik soha... Mintha csak az évszázadnyi kárhozat után igazságra és elégtételre vágyó magyar néplélek diktálta volna ezt. Vagy Ludas Matyi. Mindenesetre tökéletes.

Nincs már se brit, se francia birodalom. S ami megmaradt belőlük, az éppen most vergődik bosszút álló gyarmataik multikulturális szorításában. A történelem igazságtételét a legnagyobbak sem kerülhetik el. S ahogy igaz, hogy összenő, ami összetartozik, úgy igaz, hogy ami nem tartozik össze, az szét is esik. Jól mondták száz évvel ezelőtt: mi még ott leszünk azok temetésén, akik bennünket akartak sírba tenni

– jósolta a miniszterelnök, és reméljük, a próféta szólt belőle. Bár a „szétesést” a franciák és britek gyarmatai kapcsán említette, nem kell hozzá túl élénk fantázia, hogy azt az eredeti témára, Trianonra vonatkoztassuk.

Úgy azért még érdekesebb lenne a történet...

A tabudöntögetés, a bátor szókimondás mellett Orbán Viktor baráti jobbot nyújtott azoknak a szomszéd népeknek, amelyek képesek a megbékélésre, a kulturált viselkedésre:

Azzal a Szlovákiával, Szerbiával, Horvátországgal és Szlovéniával, amely büszke nemzeti mivoltára, örömmel építjük a közös jövőt. A történelem megadta az esélyt, talán az utolsót, hogy a közép-európai népek új korszakot nyissanak, a nyugatról és keletről fenyegető veszéllyel szemben megvédjék magukat, és együtt emelkedjenek föl. Az elmúlt tíz évben bebizonyítottuk a szomszédainknak, ha a magyar nemzetrészek életerejére összedódiva, az nemcsak nekünk jó, hanem nekik is. Csak az államnak van határa, a nemzetnek nincs. Ez a törvény. Van, aki megértette, és van, aki nem. Akik még nem, jobban tennék, ha sietnének, mert fogytán az idejük.

Nem véletlenül maradt ki a felsorolásból Románia és Ukrajna: ők teljesen reménytelenek. Ők a magyarság teljes beolvasztásán, eltüntetésén buzgólkodnak, bármilyen baráti gesztus feléjük annyit ér, mint halottnak a csók. Hogy milyen értelemben fogy az idejük, azt csak a miniszterelnök tudja. A magam részéről abban bízom, hogy hamarosan mindkettő visszavedlik abba a formájába, amelyben 1800 környékén leledzett...

Bár a román politikai vezetés tényleg menthetetlenül aljas és primitív (lásd: az általuk szervezett úzvölgyi temetődúlást), Orbán Viktor mégis megeresztett egy gesztust feléjük is, mikor a következőket mondta:

Ezeréves történelem áll mögöttünk, ezért mi felülemelkedünk az itt és most korlátain. Mi látjuk Pozsonyban Bratislavát és Kolozsvárban Clujt. Látjuk, mert magyarul nézünk a világra. Látjuk a hazát a magasban, de látjuk a fűszálak alatt is. Ha magyarul nézel, elfogadod, hogy a szlovák szlovák marad, a román pedig román. Látjuk szomszédjainkban azt, ami elválaszt, de azt is, ami összeköt. Aki magyarul néz a világra, Szent István szemével lát. Szent István szemével látni a XXI. századot azt jelenti, hogy mi a velünk élő népekkel akarjuk nagyra tenni a Kárpát-medencét. Minden megszülető magyar gyermek újabb őrhely is – mondta a miniszterelnök, s ebben a kis rövidke mondatban benne van Trianon meghaladásának, ledöntésének kulcsa. Orbán Viktor szerint most győzelemre állunk, ám a történelem nem könyörületes, nem bocsátja meg a gyengeséget, a széthúzást, s elveszünk, ha ***„a vértelen szépelgőkre hallgatunk”***. (Elég, ha a nemzetvesztő Károlyi-kormányra gondolunk, amely leszerelte a hadsereget, s parancsba adta a katonáknak, hogy adják át fegyvereiket az országra törő románoknak. Korunk Károlyi Mihálya Bangóné és a többi elborult elméjű, aki föl van háborodva, amiért az Orbán-kormány ütőképes hadsereget épít. Ne legyen kétségünk: ha hatalomra kerülnek, eladnak, elajándékoznak megint minden mozdítható honvédelmi eszközt.)

A beszéd elején a miniszterelnök megemlítette: onnan, a sátoraljaújhelyi turul-szobortól ellátni Kassa, Szatmárnémeti, Munkács felé, ám ***„ha nem a szemünkkel nézünk, hanem a szívünkkel, még messzebbre is elláthatunk”***. Az ideiglenesen Magyarországon állomásozó ellenzék ezt az egészet nyilván nem érti. Nincs hozzá jelfogója, reléje. Mert mi az, hogy *„szívvel látni”*? A szív nem lát, csak a szem! – háborodnának föl ők, az anyagba ragadtak. Amit a szemük nem lát, amit nem tudnak kézbe venni, megszámolni, az számukra nincs, nem létezik. Többségük ezért nem észleli Istent, ezért nem tudja, mi a lélek, a nemzet, a hazaszeretet, Trianon fájdalma. Képzeljük el egy pillanatra, milyen beszédet mondott volna (ha egyáltalán mondott volna) miniszterelnökként a századik évfordulón Medgyessy (a koccintós) vagy a külhoni magyarokat a nemzetből kitagadó Gyurcsány? Vajon hányszor ismételték volna el, hogy a mi hibánk az egész, megérdemeltük, s igyekezzünk jól viselkedni, hátha akkor ezt a kis csonka maradványt meghagyja nekünk a Nyugat? Kész rémálom lenne.

Szerencsére, a valóságban Orbán Viktor beszélt, és azt mondta, a magyarok történelme nem ért véget Trianonnál, ***„ezért fog Szent István koronájának valamennyi köve ismét ragyogni”***.

Fekete Dénes: Hősök Napi rendezvények Miskolcon

2021-ben május 30-ára esett a Hősök Napja Magyarországon. Miskolc MJV szervezésében a délelőtti folyamán koszorúzás volt a Hősök temetőjében. A város vezetői után civil szervezetek rótták le tiszteletüket az emlékhelyek előtt. A Helyőrségi Hagyományőrző Egyesület (HHE) nevében a Hadifogoly kopjafánál Pásztor Zsolt ny. alezredes és Derján Géza ny. zls. urak koszorúztak.

Másnap délután a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség (DBKSZ) Miskolci Csoportja hívta meg az érdeklődőket a Szemere kertben lévő Doni kopjafához. A Hősök Napja alkalmából a szervezet nevében ünnepi beszédet v. Feledy Péter úr mondott, majd civil szervezetek helyezték el koszorúikat az emlékhelyen.

Június 2-án városi programként a II. világháború bombatámadásainak áldozataira emlékeztünk a Búza téri kopjafánál. 1944-ben ezen a napon érte az első légitámadás településünket a Szövetséges légierő részéről. Beszédet mondott Szemerszki Mihály, a Miskolc-Belvárosi Nagybaldogasszony Görögkatolikus Székesegyház parókusa. Az önkormányzat nevében Badány Lajos alpolgármester, a DBKSZ Miskolci Csoportja képviselője v. Feledy Péter, a Velünk a Város frakciószövetségtől Borkuti László és Fodor Zoltán önkormányzati képviselők helyezték el koszorúikat a kopjafánál.

Köszönet:

-v. Feledy Péternek, aki a három rendezvényre mozgósította csapatainkat, illetve koordinálta a feladatokat;
-a DBKSZ Székesfehérvári és a HHE Miskolci elnökségének, hogy biztosították a koszorúk megvásárlásához az anyagi fedezetet.

Képek: minap.hu, Csiszár Adrienn

Csoportkép a doni kopjafa előtt

Dr. Tóth Gergely: Személyes indíttatásból

Unokanővérem talált rá Pesten a lenti **hadifogoly-adatbázisban** a két rokonunk szovjet rabságára utaló lenti szakaszokra. Rengeteg magyar család életét határozták meg ezek az események.

<https://adatbazisokonline.hu/adatbazis/szovjet-taborok-magyar-foglyai>

Orz György-István - alhadnagy | *Budapest, 1899

Azonosító	577985
Név	Orz György-István
Vezetéknév (gépi átírás)	Orz [1.00], Arz [0.49] - Орз
Utónév (gépi átírás)	György-István - Дердь-Иштван
Apai utónév (gépi átírás)	György - Дердь
Nemzetiség	magyar - венгр
Rendfokozat	alhadnagy - мл. лейтенант
Születési hely (gépi átírás)	Magyarország, Budapest - г. Будапешт
Születési év	1899
Fogságba esés helye (gépi átírás)	Csehszlovákia, Policskó - Policskó [0.88], Palicka [0.80], - г. Поличка
Fogságba esés időpontja	1943.05.07
Távozás dátuma	1947.03.11
Fogolytábor	441. sz. tábor - лагерь № 441

Szikes Antal - hadnagy | *Szarajevó, 1913

Azonosító	875999
Név	Szikes Antal
Vezetéknév (gépi átírás)	Szikes [0.91], Székes [0.74], Sikes [0.72], - Сикаш
Utónév (gépi átírás)	Antal – Антоль
Apai utónév (gépi átírás)	Antal – Антоль
Nemzetiség	magyar – венгр
Rendfokozat	hadnagy – лейтенант
Születési hely (gépi átírás)	Szarajevó - Szarajevó - г. Сараево
Születési év	1913
Fogságba esés helye (gépi átírás)	Budapest - г. Будапешт
Fogságba esés időpontja	1945.03.07
Távozás dátuma	1947.07.16
Fogolytábor	314. sz. tábor - лагерь № 314
Nyilvántartási szám	0693779

A Honvéd Huszár Díszalegységről

<https://honvedelem.hu/hirek/szolgalatra-kesz-a-honved-huszar-diszalegység.html>

(Beküldte v. Zsákai Marietta, a MHLHE tagja.)

A Honvéd Huszár Díszalegység kiképzettségét és felkészültségét szemlélte Mudra József ezredes, az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár megbízott dandárparancsnoka március 11-én a Nemzeti Lovardában. -A Kincsem Nemzeti Lovas Program alapján megalakított Honvéd Huszár Díszalegység Előkészítő Törzsét kijelölték, és felkészítették a lovakat is február 28-ig. Ennek szemléje a kiképző- és végrehajtó állomány, valamint a lovak bemutatkozásával, a díszruházat ellenőrzésével kezdődött és egy látványos lovas alaki bemutatóval zárult. Sándor Zsolt őrnagy, az Előkészítő Törzs parancsnoka jelentette, hogy készen állnak a következő ütem feladatainak megkezdésére. Mudra ezredes köszönetét fejezte ki a lelkiismeretes és kitartó munkáért, valamint hangsúlyozta: ez egy új kezdet, ahol a magyar katonai lovaskultúra és annak szellemisége újra életre kel és a jelenlévők ennek éllovasai lehetnek. „Bajtársak! A Szurmay dandár és a huszárság szellemiségét szem előtt tartva, legjobb tudásuk szerint, kellő felkészültséggel hajtsák végre feladataikat nap, mint nap!” – mondta az ezredes.

Ezt követően a parancsnok ajándékot adott át a szilvásváradai Állami Ménesgazdaság vezetőinek, megköszönve a támogatásukat, mely lehetővé tette a sikeres közös munkát. Cseri Dávid, a ménesgazdaság igazgatója hozzátette: „Bízom benne, hogy az elkövetkezendő évszázadokban a huszárság, ahogyan a régmúltban is, újra a Magyar Honvédség részévé válik.”

